

Húsvét vigíliája

Iz 55,1-11

„Keressétek az Urat...”

„Ti szomjazók, gyertek a vizekre mind, és bár nincsen pénzetek, siessetek ide! Vegyetek ingyen gabonát és egyetek, vegyetek pénz nélkül bort és tejet. Miért költitek a pénzt arra, ami nem kenyér, és a keresetet arra, ami jól nem lakat? Hallgassatok ide, figyeljetek rám, akkor jót esztek, és kövér falatokban lesz részetek. Fordítsátok ide a fületek és gyertek ide hozzám; hallgassatok rám, és élni fog lelketek. Nézd, tanúul rendeltelek a népeknek, vezérül és parancsolóul a nemzeteknek. Olyan nemzeteket hívsz majd meg, amelyeket nem ismertél, és olyanok sietnek hozzád, amelyek nem ismertek, az Úrért, a te Istenedért, Izrael Szentjéért, aki majd megdicsőít. Keressétek az Urat, amíg megtaláljátok, hívjátok segítségül, amíg közel van! Hagyja el útját a gonosz, és gondolatait a bűnös; térjen vissza az Úrhoz, mert megkönyörül rajta, Istenünkhöz, mert bőkezű a megbocsátásban. Hiszen az én gondolataim nem a ti gondolataitok, és az én útjaim nem a ti útjaitok – mondja az Úr. Igen, amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak az én útjaim a ti útjaitoknál, az én gondolataim – a ti gondolataitoknál. Amint az eső és a hó lehull az égből, és nem tér oda vissza, hanem megöntözi a földet, és termővé, gyümölcsözővé teszi, hogy magot adjon a magvetőnek és kenyeret az éhezőnek, éppen úgy lesz a szávammal is, amely ajkamról fakad. Nem tér vissza hozzám eredménytelenül, hanem végbeviszi akaratomat, és eléri, amiért küldtem.”

A szociológiai és politikai értelemben vett Júdea és Izrael, az ókori izraelita társadalom vagy a politikai zsidóság összessége nem azonos a vallásos irodalom létrehozóival, és a zsidó vallás rituális előírásainak követőivel, még kevésbé a próféták vallásosságának követőivel. Annak ellenére, hogy az egész zsidó kultúra gyökerében vallásos kultúra, sőt a zsidóság tudata több kutató szerint „Istennel megterhelt gondolkodás és tudat!” Ezért aztán a zsidó minden előítélettől és üldözéstől meg tud szabadulni, csak az Istenétől nem. Fiatalon, felnőttként vagy csak öregként, de minden zsidó ember beleesik az Isten csapdájába, ami azt jelenti, hogy halálosan komolyan kell neki vele foglalkozni.

Az elkeseredés és az Istennel kapcsolatos szkepszis a zsidóság életében a babiloni fogság idejétől markánsan van jelen. A fogság idején

szenvedett legnagyobb sebet a kiválasztottság élménye, amelyet gyákorta kevernek össze a személyi kiválóság vagy a zsenialitás élményével. Ettől kezdve jelentkezik egy másik gondolkodási tendencia: a hagyományba való bezárkózás, és az idegen népek elítélése. Ezért különös, hogy Izajásnál és Jónás könyvében is ennek a gondolatnak ez ellenkezőjével, Isten világmissziójával találkozhatunk: „*Olyan nemzeteket hírosz majd meg, amelyeket nem ismertél, és olyanok sietnek hozzád, amelyek nem ismertek, az Úrért, a te Istenedért, Izrael Szentjéért, aki majd megdicsőít. Keressétek az Urat, amíg megtaláljátok, hívjátok segítségül, amíg közel van!*” Ehhez társul majd a Sion-teológia, ami a világ népei vallási központjának Jeruzsálemet tekinti, amelyhez az idegen népek is elzarándokolnak. Eme két felismerés egy újfajta Istenkeresésre indítja a jámborokat. Talán nem is így kellene ezt megfogalmazni, hanem helyesebb lenne Isten szándékainak kereséséről beszélni. Amikor Isten kereséséről beszélünk, akkor azt a képet vetítjük ki, hogy az Isten elrejtőzött, elbújt, mint az ősszülők a bűnbeesés után az Édenkertben. Úgy gondolunk rá, mint olyan valakire, aki az egész világhoz képest annyira kicsi lenne, mint a gombostű a szalmakazalban. A próféta számára azonban világos, hogy csak azért kell keresni az Istent, mert elveszítette a generációja azt a képességét, hogy meglássa azt, aki ott van előtte. Sőt az is, aki maga is keresi az elveszett embert. Valójában nem az Isten veszett el vagy tévedt el az általa teremtett világban, hanem az ember.

Legfontosabb felismerni Istenről az itt megfogalmazott állítást: „*Hiszzen az én gondolataim nem a ti gondolataitok, és az én útjaim nem a ti útjaitok*”. Isten másságának felismerése egyben saját kizárólagos logikánk megkérdőjelezését is jelenti. Csak akkor vagyunk képesek felismerni Istent, ha képesek vagyunk követni a gondolkodását, hagyjuk, hogy Isten tanítson bennünket. Az Isten autonómiájának elismerése és gondolkodásának megértése minden Isten-keresés kezdete, az emberi lélek leghosszabb utazása. A legnagyobb lelkigyakorlatos zarándokút Isten felé minden Isten-keresés, ahol az út maga fontosabb néha, mint a megérkezés.